

Oponentský posudek diplomové práce

Název: *Vnitrostranické debaty ohledně dalšího směřování KSČ(M) v letech 1989-1993*
(Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze, 88 stran rukopisu)

Autor: Michal Zítek

Oponent: Martin Štefek

V okamžiku psaní tohoto posudku nebyla v SIS vložena elektronická verze diplomové práce. Systém zároveň neumožnil editovat posudek, který tedy vyhotovuji ve dvou exemplářích a vkládám do originálního výtisku DP.

Diplomová práce Michala Zítka se zabývá vývojem uvnitř komunistické strany v letech 1989 až 1993. Ačkoliv se jedná o novou formulaci tématu (předchozí DP s názvem *Odštěpené subjekty od KSČ(M)* nebyla obhájena), text lze v mnoha ohledech považovat spíše za rozsáhlou revizi původní DP, spíše než za prezentaci zcela nové látky. Ostatně, některé pasáže (např. podkapitola 9.1 nové a 5.2 neobhájené práce) se téměř shodují. Některé kapitoly staré práce jsou vypuštěny, jiné jsou pro potřeby práce reformulovány. Například problematická kapitola o SDL byla vypuštěna. V nejnovější verzi je nahrazena kapitolou o slovenské SDL, jež v neobhájené verzi nebyla.

Práce *Vnitrostranické debaty ohledně dalšího směřování KSČ(M) v letech 1989-1993* je členěna do 11 částí, včetně seznamu zdrojů. V úvodu (s. 8-12) autor nenaplnuje základní formální požadavky, jež jsou kladeny na kvalifikační práce tohoto stupně. Výzkumnou otázku pravděpodobně zastupuje následující věta: „*Předkládaná práce by měla ukázat procesy, jež se ve straně odehrávaly a především debaty, které s nimi byly spojeny.*“ (s. 8.) Na jiném místě autor deklaruje, že chtěl „*vnést trochu světla do procesu, kterým strana procházela na počátku 90. let.*“ (s. 11) Pojednání o metodologii a stavu bádání zcela chybí. Charakter práce je tedy opět převážně deskriptivní, postavený na citování české literatury a omezeného počtu primárních zdrojů.

Teoretická část práce je omezena na velmi krátké pojednání o příčinách vzniku vnitrostranických platforem (1.1) a o fragmentaci strany (1.2). V první části na straně 13 se například dočteme, že „*[p]olitická strana je pouze subjektem, skládajícím se z jednotlivců, kteří se snaží nějakým způsobem prosadit svoje názory, svoje názory, ideologii a vizi...*“ Podkapitola o vnitřním dělení stran je postavena na citaci několika málo stran ze Sartoriho *Stran a stranických systémů*. Vzhledem k tomu, že se zbytek práce zabývá frakcionalismem,

považuji teoretickou část za zcela nedostatečnou a nevyhovující. Domnívám se, že v této podobě by neuspěla ani jako teoretická část běžné seminární práce.

K obsahu jednotlivých kapitol není co dodat. K některým jsem se vyjadřoval v minulých posudcích, jiné jsou nekritickou kompilací odborné literatury. Práce se zdroji je však stále neuspokojivá. Při namátkové kontrole citací jsem odhalil problematickou práci s publikací Jana Charváta (2007). Kritika se týká zejména citace na straně 39 DP (Charvát 2007, s. 15). Velmi jsem se zajímal také o způsob využití jediného zahraničního zdroje citovaného na s. 51 (Grzymala – Busse s. 73-74). Po opakovaném čtení příslušných stran stále nevím, jak se autor těmito knihami inspiroval. Kopie inkriminovaných pasáží knih předkládám.

K textu mám několik formálních poznámek:

- Na několika místech v textu je v závorce „pozn. autora“. Jedná se o poznámku M. Zítka ve vlastním textu, nebo o poznámku autora nejbližší citovaného zdroje?
- Slovo „netransformace“, jež je přítomno v jednom z názvů kapitol, neexistuje. Pojmy jako „sebemrškačství“ a jiné do odborného textu nepatří. Taktéž hodnocení toho, co autor považuje „za úsměvné“ by v textu být vůbec nemělo.
- oddíl 1.3.3 by se měl pravděpodobně jmenovat jinak, než „Pryč s demokratickým pluralismem“.
- Citování z Wikipedie je v akademickém textu krajně neobvyklé.

Shrnutí a hodnocení: Diplomovou práci Michala Zítka považuji za slabou, v porovnání s ostatními kvalifikačními pracemi na ÚPOL (BP i DP) jako podprůměrnou. Některé části práce jsou jak po obsahové, formální i stylistické stránce nedostatečné. Nutno však říci, že se v textu neobjevují chyby a nedostatky, které bránily v obhajobě předchozích verzí. Je na zvážení komise, zda může být předkládaný text akceptován jako zásadní výstup magisterského studia na FF UK. Práci **doporučuji** k obhajobě. Navrhuji hodnocení stupně **dobře – neprospěl** (3-4). Výsledné hodnocení necht' je stanoveno s ohledem na druhý posudek a na způsob reagentce na následující otázky:

- 1) Představte libovolnou typologii substranických jednotek a kategorizujte jednotlivé „platformy“, jež jsou popisovány v předkládané diplomové práci.
- 2) Autor na s. 26-27 říká, že důchodci a starší lidé „vždy a všude“ patří k jádru voličstva levice. Jak by diplomant vysvětlil, že např. vládnoucí pravicová strana CDU

v Německu má nejsilnější podporu mezi obyvateli staršími 60 let? Můžeme německý příklad považovat za výjimku?

- 3) Na straně 27 Michal Zítek říká, že se můžeme dočkat návratu komunismu k moci. Jak by definoval *komunismus*, o němž ve svém výroku mluví?

V Praze dne 17. září 2012

Mgr. Martin Štefek

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Martin Štefek', with a long horizontal flourish extending to the right.